

ÅRSPLAN

BRAGERNES STRAND BARNEHAGE

2020 – 2021

PÅ LAG MED BARNNA

INNHALDSFORTEGNELSE

VELKOMMEN TIL BRAGERNES STRAND BARNEHAGE	3
VÅR VISJON	3
PRESENTASJON AV BARNEHAGEN	4
VÅR ORGANISERING	4
VÅRT VERDIGRUNNLAG.....	6
SATNINGSOMRÅDER OG FOKUSOMRÅDER I BARNEHAGEN:.....	6
KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	6
BARNS MEDVIRKNING	8
OMSORG	8
HANDLINGSPLAN MOT MOBBING	9
LEK OG LÆRING.....	10
DANNING, VENNSKAP OG FELLESKAP	10
LIVSMESTRING OG HELSE.....	11
BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS.....	11
PEDAGOGISKE VERKTØY VI BRUKER I BARNEHAGEN:	12
ÅRSOVERSIKT 2020-2021	14
ÅRSHJUL	15
OVERGANGER-MELLOM HJEM OG BARNEHAGE (TILVENNINGSPERIODE)	16
OVERGANGER I BARNEHAGE	16
OVERGANG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE.....	16
TILRETTELEGGING AV DET ALLMENNPELAGOGISKE TILBUDET FOR BARN SOM TRENGER EKSTRA STØTTE	18
SAMARBEIDPARTNERE	18
SKAUBO AS:.....	18
SAMARBEID MED FORELDRENE.....	18
SAMARBEID MED LOKALMILJØET	19
SAMARBEID MED FAGMILJØER:	19
PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING	20
RAMMEPLANENS 7 FAGOMRÅDER	21
PROGRESJONSPLAN 1 Kommunikasjon, språk og tekst.....	22
PROGRESJONSPLAN 2 Kropp, bevegelse, mat og helse.....	23
PROGRESJONSPLAN 3 Kunst, kultur og kreativitet	24
PROGRESJONSPLAN 4 Natur, miljø og teknologi	25
PROGRESJONSPLAN 5 Etikk, religion og filosofi	26
PROGRESJONSPLAN 6 Nærmiljø og samfunn.....	27
PROGRESJONSPLAN 7 Antall, rom og form	28
KONTAKT OSS:.....	29

VELKOMMEN TIL BRAGERNES STRAND BARNEHAGE

BARNEHAGENS SAMFUNSMANDAT

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2018, § 1 Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng

ÅRSPLAN

Årsplan er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser og en kilde til informasjon for foreldre og myndigheter. Årsplanen gir en beskrivelse av barnehagens pedagogiske arbeid med utgangspunkt i barnehageloven, rammeplanen, statlige og kommunale føringer og barnehagens vedtekter. Vi bruker også personalets, foreldrenes og barnas vurderinger aktivt i utarbeidningen av årsplanen. Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten. Årsplanen er godkjent i S.U XXXXX

ÅRSPLANENS FUNKSJON

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes.

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet. Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner: - Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet - Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen - Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen - Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten. Her finner dere rammeplanen: <https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

VEDTEKTER

Barnehagen har egne vedtekter der det står mye viktig og nyttig informasjon. Les godt gjennom disse årlig.

VÅR VISJON

Barnehagens visjon er: **PÅ LAG MED BARNA**

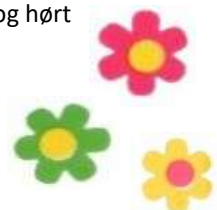
Barnehagen er barnas støttespillere og arbeider for at alle barn skal bli sett, hørt og ivarettatt i en hverdag der barna skal få oppleve livsglede, vennskap og tilstedeværelse. Vårt mål er å hjelpe barnet til å bli den beste versjonen av seg selv.

Slik gjør vi:

- Voksne er aktive, lekne, engasjerte og inkluderende
- Voksne er omsorgsfulle, varme og grensesettende
- Voksne er barnas støttespillere og tar seg tid til hvert enkelt barn
- Voksne oppholder seg der barna er
- Vi samarbeider med foreldre for å gjøre barnets barnehagehverdag så god som mulig
- Barna får oppleve medvirkning i hverdagen
- Barn har sin egen stemme, egne meninger og tanker – og de har rett til å både bli sett og hørt

Vi gleder oss til å ta fatt på et nytt år med dere,

Med vennlig hilsen, Anine Eitrem, styrer

PRESENTASJON AV BARNEHAGEN

BRAGERNES STRAND BARNEHAGE

Bragernes Strand Barnehage er en liten sentrumsbarnehage i Drammen med plass til ca. 45 barn i alderen 1-6. Det er fine turmuligheter i nærheten som elvepromenaden, lekeplassen, bibliotek og drammens teater. I Bragernes Strand Barnehage jobber vi for å være engasjerte og tilstedeværende voksne og for å skape et trygt miljø for barn og foreldre. Personalet er organisert med fast avdelingstilhørighet. Barnehagen ses på som en helhet, der det legges vekt på nært samarbeide mellom avdelingene og til tider «åpne» dører. Personalet består av 11 ansatte som er positive og engasjerte i sitt arbeid. Vi har utviklet et meget godt arbeidsmiljø og det er et meget stabilt personale med mye erfaring og kompetanse. Vi ønsker å bidra til at barna blir den beste versjonen av seg selv i en hverdag fylt med omsorg, lek, glede og humor.

SKAUBO AS

Bragernes Strand Barnehage er en privateid barnehage drevet av Skaubo AS. Skaubo AS ble etablert i 1997, og har i dag 3 barnehager i Bærum, og 1 i Drammen. Barnehagene er: Snarøya Barnehage på Snarøya, Skaubo Barnehage på Jar, Furu Barnehage på Bekkestua og Bragernes Strand Barnehage i Drammen. Alle barnehagene har felles administrasjon og økonomiavdeling, og har hovedkontor på Bekkestua.

Ved at vi er en del av et større fellesskap har vi gode forutsetninger for et godt samarbeid på tvers av barnehagene, og vi gjør vårt beste for å benytte oss av all den kompetansen og de ressursene som finnes i Skaubo AS.

DRAMMENSBARNEHAGENE

Barnehagene i Drammen drives i tråd med [Barnehagelov](#) og [Rammeplan for barnehager](#), og bygger på et holdnings- og verdigrunnlag basert på respekt, tillit, fellesskapsfølelse og menneskeverd. Gjennom kontinuerlig forbedringsarbeid jobber vi for å opprettholde høy kvalitet i arbeidet med barns oppvekst. Forbedringsarbeidet har særskilt fokus på hovedsatsningene; språk, sosial -og emosjonell kompetanse, fysisk aktiv læring, tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.

Det er viktig å ta mangfoldperspektivet på alvor allerede fra tidlig alder. Hvert barn utvikles på sin måte og i sitt tempo, og derfor må barna i barnehagen oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Ved å se forskjellene og godta dem, vil barna lære at det er akseptabelt å være forskjellige

VÅR ORGANISERING

Barna i Bragernes Strand Barnehage er delt opp avdelinger og i team, og teamene er fordelt etter aldersgruppene.

Her er en oversikt over teamene:

• Nasse Nøff	1-2 år	Barn født i 2019
• Ole Brumm	2-3 år	Barn født i 2018
• Løver	3-4 år	Barn født i 2017
• Karius	4-5 år	Barn født i 2016
• Slanger	5-6 år	Barn født i 2015

TEAMTID

I teamtiden er barna kun sammen med sitt eget team. I teamtiden gjennomføres de pedagogiske aktivitetene for de ulike teamene med utgangspunkt i deres alder og forutsetninger og i henhold til årsplanen. En ettåring og en fireåring har meget ulike forutsetninger og trenger derfor å bli utfordret på ulike områder. Utenom teamtiden har barna faste avdelinger og barna er også samlet på tvers av alle avdelingene i barnehagen.

Opplegget og aktivitetene i teamtiden er tilpasset aldersgruppen, og pedagogene har ansvaret for å fremlegge hva som skal skje på avdelingens ukeplan som dere finner på Vigilo.

DAGSRYTME

En forutsigbar hverdag er med på å fremme opplevelse av trygghet og trivsel gjennom at barna vet hva som kommer til å skje. Barna trenger at dagen har en gjenkjennelig rytme som gir både stabilitet og veksling, og en tidsanvendelse som gir rom for øyeblikkets opplevelser og spontanitet. Dagen må ha en struktur som barna kjenner igjen fra dag til dag – dette skaper forutsigbarhet i hverdagen.

Barna varierer mellom å være sammen med sitt eget team (samme alder) og andre barn på samme avdeling. Når barna er sammen på tvers av alder motiveres de små til å bli mer selvhjulpne ved å strekke seg etter de eldre barna. De store barna får gode muligheter til å utøve omsorg, ta hensyn til de mindre barna og får mulighet til å være rollemodeller og lære bort det de kan til de små. Barna finner også veldig mye glede i å leke med hverandre på tvers av aldre. Alle barna er ute hver dag. Her er et eksempel på dagsrytme

Klokkeslett	Nasse & Ole Brumm, Løver, Kariusser og Slanger
07.30-09.30	Frokost / innelek
09.30-11.00	Aktiviteter inne eller ute
10.30-12.00	Formiddagsmat
12.00-14.30	Soving/hviling og aktiviteter
14.00-15.00	Ettermiddagsmat og frukt
15.00-17.00	Frilek inne eller ute

Turdager: Elvebarna (Karius og Slanger) på tirsdager og torsdager. Strandbarna (Løver og Ole Brummer) på torsdager. Spiraltroll (Nassene) på tirsdager. **Barnehagens åpningstider: 7.30-17.00**

VÅRT VERDIGRUNNLAG

LIVSGLEDE

Mål: Barna skal få oppleve glede over å være en del av et godt fellesskap som preges av godt humør, glede og hverdagshumor.

Slik gjør vi:

- Vi er positive og engasjerte hver eneste dag
- Vi er opptatte av positive samspill, meningsfulle relasjoner og glede over gruppetilhørighet
- Vi legger til rette for humor og positive samspillopplevelser i hverdagen
- Vi legger til rette for barns medvirkning og deres rett til å påvirke hverdagen

VENNSKAP

Mål: Barna skal få møte et trygt, empatisk og inkluderende miljø som gir grobunn for å utvikle og ivareta vennskap

Slik gjør vi:

- Vi gir tid og rom for lek og vennskap
- Voksne er aktive deltakere i leken og hjelper til med å sette i gang veiledningstiltak
- Vi legger til rette for allsidige lekopplevelser og mulighet til å knytte vennskap på tvers av alder/team
- Vi respekterer barnas vennskap, relasjoner og samspill

TILSTEDEVÆRELSE

Mål: Barn og foreldre skal oppleve tilstedeværende, positive og engasjerte voksne hver dag

Slik gjør vi:

Voksne er tilstede både fysisk og mentalt. Vi er interesserte og lytter til barna og foreldre

SATNINGSOMRÅDER OG FOKUSOMRÅDER I BARNEHAGEN:

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling (RP17).

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK:

I Bragernes Strand Barnehage så vil vårt **hoved satsningsområdet dette barnehageåret være språk**. Språk er et verktøy vi mennesker bruker for å kunne handle i og å forstå omverdenen vår på. Språket vårt består både av verbal og nonverbal kommunikasjon. Den verbale kommunikasjonen er ord, begreper og lyder vi bruker i kommunikasjon med andre mennesker. Den nonverbale kommunikasjonen vår er det vi kommuniserer til andre via kroppen vår, ansiktsuttrykk, mimikk, tonefall og gester.

Et godt språk er et verktøy vi trenger å ha med oss hele livet, derfor er det viktig for oss at barna i Bragernes Strand Barnehage får fylt opp sin "språkbagasje" på best mulig måte. Alle barn skal få et rikt og variert språkmiljø i barnehagen og alle voksne må være bevisst hvordan de kan legge forholdene til rette for et godt språkmiljø. Dette forutsetter kompetente voksne som har gode språkkunnskaper og kunnskap om, og evne, til å forstå barns ulike uttrykksformer. Personalet i barnehagene skal ha kjennskap til hva som er barns normale språkutvikling, og ulike verktøy som kan benyttes til kartlegging metoder og modeller for god språkstimulering.

Bragernes Strand Barnehage skal vektlegge forskning og bruke relevant teori aktivt. Forskning viser at menneskehjernen påvirkes mest de første 6 leveårene, og at vi kan lære språk best da. De siste årene er det

viet mye oppmerksomhet på betydningen og sammenhengen med tidlig god språklig kompetanse og senere skoleprestasjoner, da særlig lese- og skriveferdigheter. Kvaliteten på det språklige miljøet barna tilbys i barnehagen er derfor avgjørende for deres videre skoleprestasjoner, derfor er det så viktig at Bragernes Strand jobber systematisk med å gi barn et godt språkstimulerende miljø. Dette forutsetter kompetente voksne som har kompetanse om barns språkutvikling, og hvordan de kan tilrettelegge rike og varierte språkmiljøer for alle barn. De voksne må være bevisst på betydningen av språk og tidlig intervensjon, og bevisst sin viktige rolle som språkmodell og tilrettelegger. Vi bruker verktøy som språksprell, snakkepakken og språkløyper til å øke personalets kompetanse. Vi bruker personalmøter og planleggingsdager til å inspirere og motivere hverandre til å være gode rollemodeller. Vi vil fortsette å ha fokus på det språklige og kulturelle mangfoldet i barnehagen, å være flerspråklig sees som en ressurs hos oss.

Våre mål:

- Styrker språkutviklingen hos barn med norsk som første- og andrespråk
- Arbeid med språk i barnehagen er lystbetont, lekbetont og gir barn en følelse av mestring
- Bli kjent med variert litteratur på flere språk, fokus på dialogisk lesing i mindre grupper
- Styrke barnehagens daglige arbeid med barnas språklæring gjennom bevissthet om språklig og kulturelt mangfold.
- Barna skal oppleve anerkjennelse for sin språklige kompetanse og identitet
- Vi skal utvikle begrepsforståelse, variert ordforråd, utrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape relasjoner i lek.
- Bli kjent med variert litteratur på flere språk, fokus på dialogisk lesing
- Barnehagen vektlegger barns medvirkning og foreldremedvirkning i språkarbeidet

Våre tiltak for å nå målene i rammeplanen

- Fokus på utviklingsstøttene kommunikasjon. De voksne setter ord på det som skjer her og nå. Setter ord på det barna/voksne ser, gjør og uttrykker i sosiale samspill.
- Lekegrupper, deler barna inn i små grupper hvor de får mulighet til å leke uten forstyrrelser. Barn lærer best via lek.
- Bevisst valg av bøker og aktiviteter
- Lære barna å lytte, bli lyttet til, sette ord på seg selv
- Sanger, rim og regler
- Gjennom lek, sang, eventyr og samtale jobber vi med språket på en morsom måte
- Synliggjør det språklige og kulturelle mangfoldet som er representert i barnegruppa i det fysiske miljøet
- Bidrar til at mangfold blir en berikelse for hele barnegruppa, gjennom å arbeide med forståelse, respekt, toleranse og holdning.
- Skape trygge barn som er i stand til å utfolde seg helhetlig, dette gir grunnlag for livsmestring. Barn blir sett, hørt og forstått for den de er, ikke hva de gjør.
- Bruke språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- Barnehagene jobber systematisk med språkstimulering, og bruker aktivt observasjon og vurdering for å kunne fange opp barn som trenger ekstra støtte og tiltak i sin språkutvikling

- Personalet skal ha blikk for språk, bevissthet om viktigheten om bruk av språk og deltagelse i lek, språklig variasjon og språkarbeid i overgangssituasjoner
- Personalet i våre barnehager har god kompetanse om barns språkutvikling, og er bevisst på betydningen av språk og tidlig intervensjon

UTVIKLINGSARBEID 2020:

Barnehagen har vært så heldig å få innvilget et samarbeid med USN Sør Øst Norge. Samarbeid med USN vil hovedsakelig være at veiledere fra USN kommer inn og hjelper til i barnehagens ledelsesprosesser. Målet er å øke barnehagens kompetanse og sikre et barnehagetilbud av høy kvalitet. Samarbeidet heter REKOM, som står for regional kompetanseordning.

BARNES MEDVIRKNING

Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, og å jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet (RP17)

Barns mulighet til medvirkning handler i stor grad om voksnes selvinnsikt, forståelse og holdninger til barn. Medvirkning krever refleksjon fra oss voksne, og at vi er vare for barnas ønsker og behov. Vi ønsker å oppmuntre barna aktivt til å gi uttrykk for sine tanker og meninger gjennom å være deltakende og nærværende voksne som ser barna. Barnehagen skal ivareta foreldre/ foresattes rett til medvirkning og samarbeidet skal alltid ha barnas beste.

Våre tiltak for å nå målene i rammeplanen:

- Personalet er lydhøre for barnas verbale og non-verbale uttrykksformer i alle situasjoner Personalet skal være tilstede og aktivt lytte til det barna gir uttrykk for
- Skape rom for gode samtaler mellom barn og personalet, både en til en og gruppevis
- Personalet skal vise en anerkjennende holdning, som gir barna rett til å ha sine egne opplevelser, erfaringer og tanker
- Barna skal delta i planlegging, gjennomføring og evaluering av barnehagens innhold- (karneval, nissefest osv.)

OMSORG

I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette (RP17).

Omsorg skal prege alle situasjoner og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. Omsorg er en viktig forutsetning for barns utvikling, læring og danning. Vi skal være lydhøre, vise nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill. Vi skal være gode rollemodeller, møte barn med empati, medmenneskelighet, glede, humor og omtanke. Vi skal se hvert enkelt barn. Vi skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring

Våre tiltak for å nå målene i rammeplanen:

- Vi har laget handlingsplaner som vi følger når vi oppdager mobbing og utestengelse
- Omsorg skal ligge til grunn i alle relasjoner og møter mellom personalet og barna. Personalet jobber etter prinsipper fra Trygghetsirkelen.
- Vi har tett samarbeid med foreldrene og veileder og hjelper de foresatte ved behov

HANDLINGSPLAN MOT MOBBING

Bragernes Strand Barnehage følger Drammen Kommune sin handlingsplan mot mobbing. Planen viser hvordan barnehagene arbeider med det psykososiale miljøet i barnehagen, hvordan de ansatte styrkes i arbeidet mot mobbing og hvilke rutiner barnehagene har i arbeidet med forebygging av mobbing.

Mobbing blir definert ulikt. Veilederen Barns trivsel – voksnes ansvar defineres mobbing slik: "Negativ adferd som gjentas og foregår over en viss tid i et forhold som er preget av ubalanse i styrkeforholdet mellom partene». I barnehagen kan dette skje ved at et barn stenges ute fra leken, får negative kommentarer, truet, ignorert eller herset med og manipulert. Mobbing forutsetter et ujevnt maktforhold der enkeltbarn systematisk blir plaget av andre. Det er viktig å skille mellom konflikter og enkelttilfeller av slåssing og utestenging. Det å skille mellom mobbing og konflikter er viktig da konflikter oftest kan løses gjennom å mekle og skape fred mellom de involverte. Mobbing **MÅ** løses ved å vise at handlingen er uakseptabel. Dette kaller vi **NULLTOLERANSE**. Forskning viser at både barn som mobber og barn som har opplevd mobbing har en forhøyet risiko for å utvikle psykiske vansker senere. Arbeidet med å forebygge mobbing starter derfor i barnehagen.

LEK OG LÆRING

Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å [leke](#), utforske, [lære](#) og mestre. (RP17)

Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder i barnehagen. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, omsorg og danning. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. I vår barnehage har vi et helhetlig læringssyn, det vil si at vi tenker at barn lærer via alt barnet gjør, ser, hører og opplever. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Gjennom leken kan barna tilegne seg kunnskap om seg selv og livet rundt seg. I leken og i det sosiale samspillet finnes det regler det er viktig å kunne, f.eks. det å kunne gi og ta omsorg, forstå andre, kunne forhandle og dele på hvem som bestemmer. Dette er ferdigheter som må læres. Vi vil hjelpe barna til å lære alle disse ferdighetene de trenger for å bli gode til å leke, samt støtte opp om barns muligheter til lek. Leken handler om læring på alle områder samtidig som den gir barna glede, frihet og fravær av forventninger

Våre tiltak for å nå målene i rammeplanen:

- Vise engasjement, dele av vår kunnskap, tilby varierte aktiviteter og opplevelser - være undrende og søke svar/løsninger sammen med barna
- Være tilstedeværende voksne, fysisk og mentalt.
- Skape et godt lekemiljø på barns premisser
- Legge til rette for gode lekeopplevelser. Være deltagende i lek, og hjelpe til å utvikle leken
- Vektlegger lekemiljø som stimulerer til fantasi, skaperglede og lekelyst. Tilrettelegge for variert lek inne og ute (rom og materiell).
- Arbeide systematisk med å stimulere og utvikle samspillserfaringer og styrke de ansattes observasjonsferdigheter
- Ha voksenstyrte lekegrupper etter behov med fokus på inkludering

DANNING, VENNSKAP OG FELLESSKAP

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i [demokratiske fellesskap](#). I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av [vennskap og sosialt fellesskap](#). Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger (RP17).

Danning er noe som skjer gjennom hele livet. Dannelsingsprosessen handler om at barn skal få kunnskap, utvikle holdninger (toleranse og respekt) og verdier i samspill med andre. Omsorg, danning og oppdragelse er nært knyttet sammen. Det er viktig at vi i barnehagen møter barnet med respekt og interesse. På den måten styrker vi barnets selvfølelse på at «jeg er god nok som jeg er» «jeg er interessant». Vi ønsker å gi barnet en god selvfølelse slik at de kan stå opp for seg selv, men samtidig tilegne seg andres behov og ønsker. Vi er opptatt av at alle skal ha en venn i barnehagen. De skal få erfaringer på at de er viktig for andre og fellesskapet.

Våre tiltak for å nå målene i rammeplanen:

- Barna skal bli møtt av omsorgsfulle voksne som viser nærhet og engasjement i alle situasjoner i hverdagslivet
- Tilrettelegge for felles opplevelser
- Undrer oss sammen med barna, støtte barna i deres utforskning, lytter, ser barna og tar alle på alvor.

LIVSMESTRING OG HELSE

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen (RP17)

Bragernes Strand Barnehage legger vi vekt på å forebygge psykisk helse gjennom å hjelpe barna med å regulere følelser sine og til å mestre sosiale utfordringer. Derfor er det fokus på å heve barns sosiale kompetanse, og også gi barna mestringsopplevelser som samtidig hjelper de til å utvikle et godt selvbilde. Kjærlighet, trygghet og forutsigbarhet er også faktorer som ansatte skal fremme i Bragernes Strand Barnehage. Vi jobber med satsingen på: Psykiske helse (fremme livsmestring), lek, språk, fysisk aktivitet og heving av personalets kompetanse

Våre tiltak for å nå målene i rammeplanen:

- Lek, omsorg, læring og danning skal sees i en sammenheng.
- Bidra til psykisk helse
- Skape trygge barn som er i stand til å utfolde seg helhetlig, dette gir grunnlag for livsmestring. Barn skal bli sett, hørt og forstått for den de er og ikke hva de gjør
- Hjelp barna med selvregulering. Fremme mestring for å utvikle et godt selvbilde. Trygghet, anerkjennelse og forutsigbarhet er i fokus
- Personalet skal fremme trivsel, motorisk utvikling og bevegelsesglede gjennom fysisk aktivitet, lek og meningsfulle aktiviteter som åpner for mestringfølelse.
- Personalet er aktive språklige rollemodeller eks i måltidsituasjoner til å fremme matglede gjennom å tilrettelegge for hyggelige måltider der det er rom for gode samtaler, relasjonsbygging, mestring og glede.
- Godt samarbeid med barnas hjem

BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn (RP17).

Bragernes Strand Barnehage bruker digitale verktøy for å tydeliggjøre det pedagogiske arbeidet som foregår i barnehagen. Barna skal selv få utforske og prøve seg slik at de blir trygge brukere av digitale verktøy. Det digitale skal ikke ta over spillet men være en ekstra støtte i læringsprosessen.

Våre tiltak for å nå målene i rammeplanen:

- Vi har dagens fotograf med de eldste barna, et barn tar bilde som vi henger opp og snakker om sammen i grupper..
- Digitale fortellinger, hvor vi tar bilder av dagen som vi snakker om etterpå sammen med barna. Og vi viser til foresatte på en skjerm i gangen slik at de kan se hva som har skjedd i løpet av dagen.
- Bruker nettbrett som oppslagsverk sammen med barna både i prosjekter og utenom prosjekter

PEDAGOGISKE VERKTØY VI BRUKER I BARNEHAGEN:

SPRÅKLØYPER

Språkløyper er nettbasert verktøy som skal styrke barnas språk, lesing og skriving.

Pål Roland har sammen med Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning (Lesesenteret) og Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning (Skrivesenteret) utviklet nettstedet sprakloyper.no

Det er en systematisk satsning, der det både blir satset på barnehage og alle trinn i grunnskole og videregående skole i samme strategi. Personalet i barnehagen skal dette barnehageåret jobbe med kompetanseutviklingspakken Språkhverdag. www.sprakloyper.no. Barnets språkhverdag både former og setter rammer for barnets språkutvikling.

Mål:

Å styrke barnehagens daglige arbeid med barnas språklæring gjennom bevissthet om språklig mangfold.

Slik gjør vi det:

Gjennom arbeid med kompetanseutviklingspakken får barnehagepersonalet økt kunnskap om hvordan å:

- bruke språklig deltakelse som drivkraft for språkutvikling
- legge til rette for og ta i bruk barns språklige erfaringer
- ha et blikk for språk som kan bidra til trygghet i pedagogiske valg i språkarbeidet for hele barnegruppen

GRØNNE TANKER – GLADE BARN PSYKOLOGISK FØRSTEHJELP

I barnehagen vår tar vi i bruk et psykopedagogisk materiell som er utarbeidet for barn i barnehagealder som kalles «Grønne tanker – glade barn». Materialet er utarbeidet av Solfrid Raknes.

Mål:

- Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng
- Øke barnas tanke- og følelsesbevissthet for at de skal kjenne seg selv og andre bedre
- Utvikle forståelse for at hva en *tenker* og *gjør* kan påvirke hva en *føler* og hvordan situasjoner utvikler seg

- Trene ferdigheter som styrker sosial kompetanse, for eksempel emosjonsregulering og nyansering av følelser
- Styrke barnets evne til å gjøre valg som fremmer trivsel, læring og helse

Slik gjør vi det:

Vi bruker samtale og refleksjon som en sentral arbeidsmetode der vi prøver å sette ord på hva vi tenker, føler og tror. De voksne stiller undrende og åpne spørsmål som inviterer barna til refleksjon og samtale. Vår erfaring er at mange barn gjerne ønsker å snakke om det som kan oppleves vanskelig, det som de er redde for eller som de synes er skummelt. Hovedfokuset er at det ikke er noe «riktig eller galt» svar, men at vi undrer oss sammen. Materiellet består av samlingsstundmateriell med bilder, refleksjonsspørsmål og inspirasjon/tips til samtale for den voksne. Det finnes også digitale alternativer.

Eksempler på refleksjon spørsmål:

- Hvordan kjennes det ut i kroppen når man er sint eller glad?
- Hvordan kan man se at noen er lei seg?
- Hva kan man gjøre når man er redd?
- Er det lov å være sint, eller er det bare lov å være glad?
- Hva kan man gjøre når man blir så sint at man har lyst til å slå?

VAERE SAMMEN

Være Sammen er et kompetanseløft for tidlig innsats og endringsarbeid i barnehagen. Bragernes Strand Barnehage har jobbet med dette kompetanseløftet helt fra starten av da det ble forankret i Drammen Kommune høsten 2014. Det dreier seg om implementering av grunnleggende holdninger i barnehagen. Være Sammen har et særlig fokus på den varme og grensesettende voksne (den autoritative voksenrollen) og bedre samhandling mellom barnet og den voksne.

Kan du løveloven?

Jeg skal være meg,
men gi plass til andre slik at de blir seg.
Bry meg om en annen.
Hjelpe når jeg kan.
Slik blir livet bedre, for barn i alle land.
Ser du en som plages?
Det er ikke bra
Alle må stå sammen om å si ifra.
Alle barn på jorden,
har den samme rett
til å være trygge og til å være sett.

5 kjernekomponenter

1. Autoritative voksne:

Varme og grensesettende voksne

2. Kommunikasjon:

Gjennom responsen fra andre danner vi vårt selvbilde. Barn «speiler» seg i våre responser

3. Tidlig innsats:

Lære barna å ta de rette valgene gjennom avlæring og omlæring

4. Utfordrende atferd:

Hjelpe til med å avlære reaktiv og proaktiv aggresjon gjennom samspill med miljøet rundt

5. Implementering: Fra teori til praksis. Omgjøre kunnskapen til ny praksis i barnehagen.

Slik jobber vi med være sammen:

- Møte alle barna med respekt og anerkjennelse
- Være tilgjengelige voksne som deltar i barns lek med glød og interesse
- Ta barnets perspektiv og være villige til å gi av seg selv for å være en varm og grensesettende voksen
- Forebygge utfordrende atferd med godt planlagte dager og god struktur
- Være en god rollemodell. Husk at kroppsspråket sier mer enn 1000 ord
- Dele opp i mindre lekegrupper og ikke minst vi har null toleranse mot mobbing.

ÅRSOVERSIKT 2020-2021

PERIODE	HVA SKJER?	DATO
Høst (august – november)	Barnehagen åpner	03.08.2020
	Planleggingsdag	14.08.2020
	Høstfest	03.09.2020
	Foreldremøte	23.09.20
	Besøk av fjorårets slanger	Dato kommer
	Planleggingsdag	30.10.2020
Vinter (desember – februar)	Nissefest	03.12.2020
	Lucia	11.12.2020
	Juleferie	24.12.2020 – 03.01.2021
	Planleggingsdag	04.01.2021
	Besteforeldretreff	31.01.2021
	Samefolketsdag	06.02.2021
Vår (mars – mai)	Karneval	25.02.2021
	Planleggingsdag	12.03.2021
	Påskefrokost	25.03.2021
	Påskeferie	29.03.2021 – 05.04.2021
	Overnatting for skolebarna	Dato kommer
	Dugnad	Dato kommer
	17 mai feiring i barnehagen	18.05.2021
Planleggingsdag	28.05.2021	
Sommer (juni – august)	Sommerfest (SU arrangerer)	Dato kommer (juni)
	Sommerferie	05.07 – 25.07.2021 (uke 27 – 29?)
	Barnehagen åpner	26.07.2021

Med forbehold om feil/endringer i programmet.

Vi vil alltid gi ut informasjon om spesielle dager og aktiviteter i barnehagen og på Vigilo.

ÅRSHJUL

Årshjulet er et arbeidsredskap som aktivt og bevisst blir brukt i utforming av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Det sikrer aktivt arbeid med rammeplanen.

Årshjulets fleksibilitet gir gode muligheter for barns medvirkning. Ukeplanene har et stort prosessfokus og hele personalgruppen deltar aktivt og målbevisst i planleggingen.

PERIODE	UKE	HVA SKJER?
August	31-35	Tilvenning og bli kjent med hverandre
Høst (september – oktober)	34-35 36-37 38-39 40-44	Hygiene og kroppen Vennskap/ Null toleranse for mobbing/ Brannsikkerhet og trafiksikkerhet «Verden rundt» Språklig og kulturelt mangfold
Advent (november-desember)	45-46 47-51	«Verden rundt» Språklig og kulturelt mangfold Juleverksted
Vinter (januar og februar)	1-2 3-4 5-6 7-8	«Verden rundt» Språklig og kulturelt mangfold Eventyr (norske og utenlandske) Forsøk og eksperimentering Karneval og karnevalforberedelser
Vår (mars-mai)	9-10 11-12 13 14-15 16-17 18 -19 20-21	Naturen om vinteren (dyr, fugler og endringer i naturen) Påskeverksted Påskeferie «Barnas prosjekt» Thorbjørn Egner uker Norge og 17 mai Naturen om våren (blomster og insekter)
Sommer (juni – august)	22-26	Lek og moro Forsøk og eksperimentering Barnas valg Fokus på overganger internt i barnehagen og fra barnehagen til skolen

OVERGANGER–MELLOM HJEM OG BARNEHAGE (TILVENNINGSPERIODE)

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen ([RP17](#)).

Før oppstart

Foreldrene inviteres til foreldremøte der det gis informasjon om barnehageoppstarten. Foreldrene får også mulighet til å bli kjent med hverandre og stille spørsmål til barnehagen.

Før oppstart vil dere få tilsendt et informasjonshefte med utfyllende informasjon om barnehagen. I dette heftet vil dere blant annet finne en tilvenningsplan og tips til en god tilvenningsperiode.

Ved oppstart

De første dagene i barnehagen kalles tilvenning. Målet med tilvenningsdagene er å **bli kjent**, skape **trygghet** og at det skal skapes en **god relasjon** mellom barnet og personalet. Vi legger også til rette for at barna skal få mulighet til å knytte relasjoner med de andre barna.

Barnet vil få en primærkontakt (en voksen i barnehagen) og denne personen vil ha hovedansvaret for oppfølging av barnet i oppstarten.

Etter oppstart

En liten stund etter tilvenningsdagene vil det bli en oppstartsamtale. I samtalen snakker vi om hvordan oppstarten har vært, vurdering av tilvenningsperioden og om veien videre.

BLI KJENT**TRYGGHET****RELASJONER**

OVERGANGER I BARNEHAGE

Interne overganger

Det er en overgang når barna skal gå fra en avdeling til en annen avdeling. Barna forberedes på de endringene som skal skje – og de voksne tilrettelegger for overgangen. I vår barnehage er barnegruppene og voksne mye sammen på tvers av avdelingene, så barn og voksne blir godt kjent med alle i barnehagen. På denne måten kjenner barna de voksne godt, og det oppleves ofte veldig trygt å bytte avdeling. Barna vil også ved flere anledninger være sammen med de «gamle kjente» voksne under overgangen.

Bytte av barnehage

Barn som kommer til oss fra andre barnehager har samme tilvenningsperiode som 1-åringene.

OVERGANG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE

Overgangen fra barnehage til skole kan være spennende og utfordrende for mange barn, og vi ser det derfor viktig at barnehagen forbereder barna så godt som mulig på det som skal skje.

Slik jobber vi med overgang barnehage og skole:

Møte barns undring med nysgjerrighet. Barna har ofte mange spørsmål og tanker om hvordan skolestarten vil bli. Vi tar disse spørsmålene og tankene på alvor, og bruker mye tid på å undre oss over hvordan det vil bli å gå på skolen.

Fokus på sosial kompetanse. Vi øver på gode metoder for å delta i ulike former for lek, og vi har fokus på hvordan vi skal oppføre oss blant andre. Vi øver blant annet på å løse konflikter, lytte til andre, mestre egne følelser, selvstendighet, selvkontroll, empati og respekt for andre.

Selvstendighet og ferdigheter. Vi jobber med å forberede barna på å kunne være selvstendige og mestre mange av de hverdagslige gjøremål selv uten hjelp fra voksne. Vi øver på fysiske utfordringer som å kle av og på seg, toalettbesøk, knyte sko og å holde orden på garderobeplassen sin. Vi øver også på å si ifra dersom man trenger hjelp med noe, uttrykke seg slik at andre forstår, klare å holde roen og konsentrasjonen over oppgaver og å tørre å si imot gruppepress.

Trafikksikkerhet. Ved overgangen til skolen er det flere barn som ferdes alene eller delvis alene i trafikken. Vi ønsker derfor å lære barna så mye som mulig om trafikksikkerhet, og hvilke regler man må følge. Vi går mye turer der trafikksikkerhet er temaet.

Skoleklubb. Hver uke har førskolebarna førskoleklubb. I denne tiden får barna prøve seg på skoleforberedende aktiviteter som skal hjelpe barna å møte skolen på en god måte. Oppgavene er varierte og kan være alt fra tegneoppgaver til fysiske leker med størrelser eller tall.

Besøk på skolen. Vi drar alltid og besøker skolen i Drammen tiden før barnehageslutt. På denne måten blir vi kjent med skoleveien og skoleområdet, og det blir ikke lenger like «stort og skummelt». Det oppleves trygt for barna å ha vært på skolen og lekt og observert før skolestart.

Overføringskjemaer til skolen. Overføringskjemaer er skjemaer med informasjon som skal gis videre fra barnehagen til skolen. Disse skjemaene fylles ut av pedagogisk leder i samarbeid med foreldrene, og skjemaet sendes til skolen før oppstart. Den vanligste her er å fylle ut dette skjemaet på overføringssamtalen med pedagogisk leder på våren før skolestart.

Overføringsmøter barnehage og skole.

Ved behov/ønske fra foreldrene eller barnehagen er pedagogisk leder/styrer med på overføringsmøte på skolen.

Besøk av førsteklasingene (fjorårets Slangere). De Slangene som begynte på skolen året før inviteres tilbake til barnehagen. Da kan de fortelle til årets Slangere hvordan det var å begynne på skolen, og Slangene kan stille spørsmål. Dette kan oppleves som en stor trygghet for de som skal begynne på skolen, da det kan virke mer virkelig for Slangene å høre dette fra de barna som de kjenner fra før – og som akkurat har opplevd dette selv.

Samarbeid med kommunen. Vi følger de kommunale retningslinjene for overgang mellom barnehage/skole.

TILRETTELEGGING AV DET ALLMENNPEDAGOGISKE TILBUDET FOR BARN SOM TRENGER EKSTRA STØTTE

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud (RP17).

Slik jobber vi for at alle får et inkluderende tilbud:

- Tidlig inn
- Skape et positivt miljø for hvert enkelt barn
- Gi barn like muligheter-forebyggende arbeid (mobbing)
- Arbeid aktiv med grunnleggende verdier

SAMARBEIDPARTNERE

Personalet i Skaubo AS har et stort nettverk, og vi prøver så godt vi kan å benytte de ressursene vi har tilgjengelig. Vi har et godt samarbeid internt i barnehagen og eksternt i Skaubo AS, og vil hele tiden jobbe for å bli så gode som mulig.

SKAUBO AS:

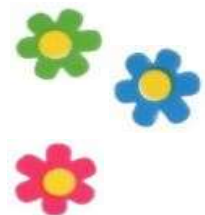
- Barnehagens eiere: Eli J. Gjøen og Robert Gjøen
- Økonomisjef: Eva Elverum
- Vaktmester: Robert Gjøen
- Øvrige barnehager i Skaubo AS:
  - Skaubo Barnehage (Jar)
  - Furu Barnehage (Bekkestua)
  - Snarøya Barnehage (Snarøya)

SAMARBEID MED FORELDRENE:

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget (RP17).

For å få til et godt foreldresamarbeid har vi:

- Infohefte til foreldrene før oppstart i barnehagen
- Foreldremøte for nye foreldre i juni (før oppstart)
- Foreldredeltakelse på tilvenning. Her lytter vi til foreldrene og de er med på å avgjøre tilpasninger av tilvenningen
- Foreldremøte på høsten (september)
- Foreldresamtaler høst og vår
- Daglig kommunikasjon i barnehagen og gjennom Vigilo, telefon og mail
- Foreldrerepresentanter i SU
- Samtaler/veiledning ved behov
- Tar foreldrenes innspill på alvor, foreldrene har mulighet til medvirkning

Dette kan dere foresatte forvente av personalet:

- Vi hilser og tar imot dere og barnet deres med et smil hver morgen
- Vi lytter til det dere har å si (selv om det ikke er sikkert at vi kan fikse alt)
- Vi ønsker og hjelpe barna deres til å bli den beste versjonen av seg selv
- Vi holder oss faglig oppdaterte
- Vi er engasjerte i barna deres og i dere som foresatte

Personalet har disse forventningene til dere:

- Personalet og foreldre jobber sammen mot et felles mål Dere hilser når dere kommer og sier hadet når dere går
- Dere holder oss oppdaterte på barna deres og informerer oss om det har skjedd noe som kan gi reaksjoner hos barnet (for eksempel dødsfall, sykdom, skilsmisse osv.)
- Dere engasjerer dere og gir tilbakemeldinger på en god måte til ansvarlig pedagog på gruppen, både når dere er fornøyd og mindre fornøyd.
- Dere overholder regler ved sykdom (se infohefte for foreldre)
- Dere ringer eller gir beskjed på Vigilo dersom barnet er sykt eller dere kommer senere enn klokken 09.30
- Følger med på informasjon, ukeplaner og meldinger som kommer på Vigilo.

SAMARBEID MED LOKALMILJØET:

Vi samarbeider med ulike idrettslag gjennom at de kommer til oss og vi reiser til dem. Vi bruker tilbudene som blir sendt til oss og deltar aktivt i det lokale miljøet. Vi synes det er viktig at barna blir kjent med området og de tilbud vi har.

Noen av tilbudene vi bruker er:

- Blåtimen med Strømsgodset
- Drammens Bibliotek
- Drammen Ballklubb- Øren flerbrukshall og skøytebane
- Union Scene og Drammens teater
- Bragernes Kirke
- Drammens museum
- Brannstasjon
- Losjeplassen Bo og behandlingshjem

SAMARBEID MED FAGMILJØER:**Forebyggende tjenester**

Barnehagen samarbeider med et sett med forebyggende tjenester (for eksempel PPT, Barnevernet, Helsestasjonen) som alle arbeider til barns beste. En viktig målsetning er å fange opp barn som trenger ekstra støtte, og sette inn riktig tiltak i samarbeid med forebyggende tjenester.

Andre fagmiljøer

- Barnehagen samarbeider tett med andre barnehager gjennom ledermøter for både private og kommunale barnehager, kurs i samarbeid med høgskoler og universitet. Vi er opptatt av å utvikle oss og lære derfor ser vi det som viktig å samarbeide med andre fagmiljøer slik at vi kan gi barna best mulig tilbud.
- Møter med skoler i forhold til overgang barnehage og skole
- Med andre barnehager gjennom ledelsesmøter og videreformidle erfaringer og kunnskap
- Kurs som er satt opp av kommunen, høgskolen o.l.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen (RP17)

Planlegging, dokumentasjon og vurdering er viktig for å utvikle kvalitet i en bevisst og uttalt retning. Vi planlegger barnehageåret gjennom arbeidet med årsplanen og på planleggingsdager og personalmøter gjennom hele året. Her er det viktig for oss at alle i personalgruppen er tilstede og deltakende. Vi lager detaljerte ukeplaner som blir sendt ut til foreldrene hver uke på Vigile. Årsplanarbeidet strekker seg over en lang periode og involverer både barna, foreldre, assistenter, pedagoger og styrer.

Hensikten med dokumentasjon og vurdering er å gi grunnlag for refleksjon, læring og utvikling. Barnehagehverdagen blir dokumentert gjennom dagrapporter, månedsbrev og bilder. Vi legger ut bilder til foreldrene hver uke, både privat av eget barn og fellesbilder av barnegruppen. Alle aktiviteter (opplevelsesarenaer) blir dokumentert på Vigilo gjennom rapporter og bilder. Bildene skal dokumentere aktiviteter og prosesser. I tillegg henger vi også opp plakater og bilder i barnehagen, og viser gjerne frem det vi holder på med og det vi lager.

Vi har et bevisst forhold til refleksjon og utvikling gjennom pedagogisk dokumentasjon. Refleksjon er et viktig stikkord i det daglige arbeidet på avdelingen med barna, og på våre faste veiledninger for pedagogiske ledere og for assistentene. Vi har også satt av tid til refleksjon og evaluering av arbeidet vårt på avdelingsmøter/teammøter. Dette får avgjørende betydning for vårt videre arbeid.

Etter hvert tema evaluerer vi hvilke aktiviteter og metoder som har fungert, hvordan barnas opplevelser har vært og om perioden har vært i tråd med våre satsinger og målsettinger. Vurderingsarbeidet foregår både på avdelingsnivå, pedagogisk leder-nivå og styrenivå.

VURDERING AV BARNEHAGENS PEDAGOGISKE PRAKSIS

Barnehagens pedagogiske praksis blir jevnlig og systematisk evaluert og vurdert gjennom:

Tilbakemeldinger fra foreldre

- Resultater og tilbakemeldinger fra brukerundersøkelse gjennom UDIR
- Skriftlige og muntlige daglige tilbakemeldinger
- Tilbakemeldinger som kommer frem på foreldresamtaler, foreldremøter

Tilbakemeldinger fra barn

- Jevnlige barnesamtaler
- Observasjon og samtaler rundt barnas trivsel underveis i temaer, aktiviteter og arrangementer

Møtevirksomhet i personalgruppen

- Personal møter, ledermøter og planleggingsdager.
- Pedagogmøter (internt i barnehagen og eksternt i Skaubo AS)
- Daglig-leder-møter

Vi bruker tilbakemeldinger, resultater og observasjoner aktivt i planleggingen av barnehagens pedagogiske praksis for de kommende periodene

RAMMEPLANENS 7 FAGOMRÅDER

Barna blir kjent med rammeplanens fagområder gjennom aktiviteter som er tilrettelagt deres alder, interesser og forutsetninger. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Alle fagområdene er sentrale gjennom hele året, og vi synliggjør dette arbeidet gjennom barnehagens pedagogiske dokumentasjon i ukeplaner og rapporter

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) gir en meget god beskrivelse av hvordan barnehagen skal arbeide med de ulike fagområdene. Se rammeplanen for en utfyllende beskrivelse.

Kommunikasjon, språk og tekst:

Språkstimulering gjennom samtaler, lese bøker, rim og regler, sang og bruk av språket i hverdagslige handlinger og aktiviteter.

Kropp, bevegelse, mat og helse:

Daglig fysisk aktivitet, lære om kropp og helse, erfare et godt kosthold, utforsking, turer, dans, rytme, bevegelse og motorikk. Bli kjent med egen kropp og kroppens muligheter.

Kunst, kultur og kreativitet:

Dans, drama, forming, utforske materialer, konstruksjonslek, teater, lese bøker og sang.

Natur, miljø og teknologi:

Gå på tur, se på dyr og insekter, trær, planter, miljø, eksperimentering og utforskning, årstider. Rusken-aksjon og bærekraftig utvikling. Enkel bruk av teknologi.

Etikk, religion og filosofi:

Respekt for hverandre, undre oss sammen, gi rom for spørsmål, læren om rett og galt, konsekvenser, samspill, handlinger, tradisjoner, vennskap og konflikter.

Nærmiljø og samspill:

Normer og regler, familie, venner og å bli kjent og trygg i sitt eget nærområde.

Antall, rom og form:

Størrelse, form, antall, tall, sortere, mønster, se sammenhenger/ulikheter, konstruksjonslek, spill, puslespill, dekke bordet til måltider, dele likt.

PROGRESJONSPLAN 1

Kommunikasjon, språk og tekst

Hovedmål for arbeid med fagområdet:

Barnehagen skal skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre. Barnehagen skal synliggjøre språklig og kulturelt

Gjennom arbeid med fagområdet ønsker vi at barna skal:

Nasse Nøff & Ole Brumm (1 – 3 år):

Delmål: Vi vil skape et språkstimulerende miljø for alle barn.

- Bli kjent med språket gjennom blant annet sang, musikk, samtaler, rim og regler
- Tolke kroppsspråk
- Videreutvikle sin begrepsforståelse og bli kjent med enkle ord gjennom bruk av bildebøker, bildekort, konkrete og samtaler
- Øve på ord og benevninger

Løve (3 – 4 år)

Delmål: Vi skal bidra til at barna utvikler sin begrepsforståelse og sitt ordforråd i samspill med andre

- Øve på å bruke og videreutvikle sitt verbale språk i samhandling, lek og i konfliktløsning
- Videreutvikle språklige ferdigheter gjennom bruk av bildebøker, bildekort og ved å bruke konkrete
- Få kjennskap til eventyrsjangeren, og oppleve glede ved å bli lest for
- Oppleve glede gjennom lek med språket gjennom bruk av rim, regler og sanger
- Øve på å delta i samtale
- Vi viser forståelse for betydningen av barns morsmål.
- Vi støtter barn som har ulike språkvansker, lite språk og sein språkutvikling. Språkgruppe

Karius & Slange (4 – 6 år)

Delmål: Vi skal bidra til at barna videreutvikler sin begrepsforståelse og bli nysgjerrig på skriftspråket

- Få kjennskap til eventyr, fortellinger, delta i enkle dramatiseringer
- Få kjennskap med å utforske og leke med bokstaver og lesing
- Bidra til å kunne skape egne fortellinger og tekster
- Oppleve glede gjennom språklek ved sang, rim og gåter
- Øve på å snakke foran andre/ta ordet i en større gruppe på en fin måte. Førskolebarna leker med skoleforberedende aktiviteter som blant annet blyantgrep og kunne kjenne igjen ordbildet av sitt eget navn

PROGRESJONSPLAN 2

Kropp, bevegelse, mat og helse

Mål for arbeid med fagområdet:
Barna skal oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer inne og ute, året rundt.

Gjennom arbeid med fagområdet ønsker vi at barna skal:

Nasse Nøff & Ole Brumm (1 – 3 år):

Delmål: Vi skal bidra til at barna får motoriske mestringsopplevelser tilpasset sitt funksjonsnivå.

- Få erfaring med å leke med kroppslige bevegelser gjennom dans, hinderløype, hoppe, løpe, klatre osv.
- Få erfaring med øvelser som å balansere, hoppe og stupe kråke – alt etter barnas forutsetninger
- Få kjennskap og erfaringer med god håndhygiene
- Bli introdusert for god og sunn mat, og bli kjent med nye smaker gjennom et variert kosthold
- Stimulere de store musklene gjennom grovmotoriske aktiviteter
- Få tidlige erfaringer med finmotoriske aktiviteter som plastelina, perle med store perler, puslespill osv.
- Øve på å gå på tur

Løve (3 – 4 år)

Delmål: Vi skal bidra til at barna får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring

- Vi går på turer hvor barna får erfaring med ulike terreng og underlag.
- Videreutvikle sin kroppsbeherskelse
- Tilby barna lek og spill hvor de kan være fysiske aktive og oppleve glede gjennom mestring og fellesskap
- Utforske egne grenser, prøve nye leker og aktiviteter
- Oppleve bevegelsesglede gjennom blant annet løping, dans, hinking, klatring og ballet
- Få nye erfaringer og utvide smakene sine ved å spise gode, sunne og varierte måltider
- Bli mer selvstendige rundt måltider, håndhygiene og delta i hygienerutiner rundt matlaging
- Sørgje for at det blir veksling mellom perioder med ro, aktiviteter og måltider

Karius & Slange (4 – 6 år)

Delmål: Vi skal bidra til at barna utvikler sine ferdigheter gjennom allsidige opplevelser inne og ute.

- Bli mer selvstendig under måltider, på- og avkledding, holde orden på egne ting osv.
- Få kunnskap om egen kropp, øve på ulike og mer avanserte kroppslige ferdigheter som blant annet balansering og spenst
- Få kjennskap og erfaringer med regelleker, både inne og ute hele året – som gjemsel, boksen går osv.
- Delta på lengre og mer utfordrende turer
- Innarbeide gode rutiner for hygiene og måltider

PROGRESJONSPLAN 3

Kunst, kultur og kreativitet

Mål for arbeid med fagområdet:

Støtte barns nysgjerrighet og kreativitet i skapende lek

Gjennom arbeid med fagområdet ønsker vi at barna skal:

Nasse Nøff & Ole Brumm (1 – 3 år):

Delmål: Vi skal bidra til at barna får oppleve kunst, kultur og kreativitet.

- Få erfaringer med lek gjennom varierte formingsaktiviteter som fremmer kreativitet
- Utfolde kreative uttrykk gjennom blant annet å tegne, male, perle og leke med plastelina
- Få erfaringer med- og kjennskap til barnekulturarven gjennom eventyr med konkreter
- Leke og utforske musikkinstrumenter
- Bruke ulike sanser til å bli kjent med ulike materialer

Løve (3 – 4 år)

Delmål: Vi skal bidra til at barna skal få rom til kreativ tenkning, fantasi og skaperglede.

- Få erfaringer med ulike formingsaktiviteter med ulike materialer og teknikker
- Få prøve seg på- og øve på finmotoriske aktiviteter som blant annet å klippe, lime, male og tegne
- Få prøve seg på enkel dramatisering med håndduker, flanellograf og ved å bruke kroppen
- Få leke med musikkinstrumenter og utkleddingstøy
- Få kjennskap til og erfaringer med ulike tradisjons- og sangleker

Karius & Slange (4 – 6 år)

Delmål: Vi skal bidra til at barna for å uttrykke seg gjennom kreativ tenkning, fantasi og skaperglede

- Delta i skapende aktiviteter som dramatisering, sang, dans, musikk og formingsaktiviteter
- Motivere barna for å uttrykke seg og gi dem mulighet til å finne deres egne uttrykksformer
- Bli kjent med mer utfordrende teknikker og materialer
- Øve på å holde konsentrasjon rundt aktiviteter over lengre tid
- Øve på blyantgrep

PROGRESJONSPLAN 4

Natur, miljø og teknologi

Mål for arbeid med fagområdet:

Undring over naturens
mangfoldighet

Gjennom arbeid med fagområdet ønsker vi at barna skal:

Nasser Nøff & Ole Brumm (1 – 3 år):

Delmål: Vi skal bidra til at barna lærer å iakttta og undre seg i den fysiske verden

- Nærværende voksne som ser det barnet ser og kommenterer/ samtaler
- Få erfaringer med å være ute og leke i all slags vær, og få erfaringer med regn, sol, varme og kulde
- Opplive ulike sanseopplevelser gjennom å føle på den kalde myke snøen, lukte på blomster og se på fugler
- Opplive å bruke naturen i lek, ved å bruke steiner og pinner i leken, se på insekter, mate ender, glede oss over vanddammer og høstblader
- Få erfaringer med å utforske og glede seg over lek i naturen
- Få erfaringer med dyr og dyrelyder
- Få erfaringer med årstider og forandringer i naturen

Løve (3 – 4 år)

Delmål: Vi skal bidra til at barna får gode naturopplevelser og får undre seg over det som finnes i naturen

- Vi er ute minst en gang om dagen
- Opplive glede i å være i naturen i all slags vær
- Delta i undring og utforsking av naturen
- Få kjennskap til ulike planter, dyr og at miljøet rundt oss forandrer seg med årstidene
- Bli mer selvstendig under påkledning
- Få erfaringer og kjennskap til miljøbevissthet

Karius & Slange (4 – 6 år)

Delmål: Vi skal bidra til alle barn opplever mestring i naturen.

- Få erfaring med utelek i all slags vær, besøke ulike typer områder som skog, fjell, fjære osv.
- Få utforske, eksperimentere, lære om årstider, dyr, småkryp og planter gjennom førstehåndserfaringer. Undre seg over det som skjer i naturen.
- Innblikk i den digitale verden
- Kortere og lengre ekskursjoner i nærmiljøet

PROGRESJONSPLAN 5

Etikk, religion og filosofi

Mål for arbeid med fagområdet:

Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett

Gjennom arbeid med fagområdet ønsker vi at barna skal:

Nasse Nøff & Ole Brumm (1 – 3 år):

Delmål: Vi skal legge grunnlag for at barna kan utvikle respekt og toleranse for mangfold innen forskjellige kulturer og religioner

- Bli kjent med hjemland som er representert i barnegruppen og personalgruppen
- Få erfaring med ulike følelser som blant annet å være glad, trist og sint
- Få erfaring med å være god mot andre og ikke skade andre, og enkel konfliktløsning
- Få erfaringer med tradisjoner og høytider gjennom ulike markeringer i barnehagen
- Lære å dele, leke sammen, vise hensyn og tolke hverandres uttrykk og former for kommunikasjon

Løve (3 – 4 år)

Delmål: Vi skal bidra til at barna lærer å mestre samspill med andre og får toleranse for hverandres ulikheter.

- Personalet møter barns tro, spørsmål og undring med alvor og respekt.
- Bli kjent med hjemland som er representert i barnegruppen og personalgruppen
- Videreutvikle forståelse av ulike følelser, og øve på å håndtere disse følelsene
- Få kjennskap og erfaringer rundt temaer som likeverd, rettferdighet, empati og konfliktløsning gjennom samtaler og aktiviteter
- Oppleve at det er rom for deres tanker, spørsmål og undringer rundt ulike høytider og tradisjoner
- Få erfaringer med at ikke alle mennesker er like – men at vi er like mye verdt
- Lære å vente på tur

Karius & Slange (4 – 6 år)

Delmål: Vi skal bidra at barna utvikler toleranse, respekt og interesse for hverandre

- Veilede barna i samspill med andre. Sette ord på følelser og tanker
- Bli kjent med hjemland som er representert i barnegruppen og personalgruppen
- Personalet møter barns tro, spørsmål og undring med alvor og respekt.
- Personalet må være bevisst sitt ansvar som rollemodell.
- Få erfaringer med å filosofere over ulike livsspørsmål, delta i meningsfulle samtaler
- Få kjennskap og erfaringer med de ulike områdene innenfor psykisk helse og livsmestring
- Få kjennskap til ulike religioner, erfaringer med likeverd, rettferdighet og empati

PROGRESJONSPLAN 6

Nærmiljø og samfunn

Mål for arbeid med fagområdet:

Bli kjent med nærmiljøet og verden omkring oss

Gjennom arbeid med fagområdet ønsker vi at barna skal:

Nasse Nøff & Ole Brumm (1 – 3 år):

Delmål: Barna skal bli kjent med og delta i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet

- Bli kjent med barnehagen og barnehagens nærmiljø gjennom å gå turer, se, utforske og erfare hva som finnes rundt barnehagen
- Vi begynner å undre oss over vår plass i samfunnet, «hvem er jeg», «hvem er du», «forskjell på gutt og jente» osv.
- Stimulere til lek på tvers av tradisjonelle kjønnsrollemønstre.
- Arbeide for at barna får erfare at de er verdifulle og viktige for fellesskapet

Løve (3 – 4 år)

Delmål: Vi skal bidra til at barna blir kjent i nærmiljøet rundt barnehagen.

- Bli bedre kjent med barnehagens nærmiljø ved å gå litt lengre turer og se og erfare mer av hva som finnes i nærheten av barnehagen
- Få erfaringer og kjennskap til trafikk gjennom turer og temaarbeid i barnehagen
- Vi stimulerer til lek på tvers av tradisjonelle kjønnsrollemønstre.
- Vi deltar på ulike arrangementer som arrangeres i nærområdet. Vi arbeider for at barna får erfare at de er verdifulle og viktige for fellesskapet.

Karius & Slange (4 – 6 år)

Delmål: Vi skal bidra til at barna tar i bruk nærmiljøet.

- Delta på kulturelle arrangementer i nærområde, besøke skolen i nærmiljøet
- Få kjennskap til og erfaringer med trafikkregler og lære om hvordan vi skal opptre i trafikken
- Bruke nærmiljøet til turer, men også dra på lengre turer som for eksempel krever kollektiv transport
- Leke med kart, lære navn på steder og land
- Bli kjent med seg selv i verden. Hva er mitt navn, min adresse, mamma/pappa sitt navn?

PROGRESJONSPLAN 7

Antall, rom og form

Mål for arbeid med fagområdet:

Oppeve glede gjennom lek og utforskning med tall, former og størrelser

Gjennom arbeid med fagområdet ønsker vi at barna skal:

Nasse Nøff & Ole Brumm (1 – 3 år):

Delmål: Vi skal bidra til at barna opplever glede over og utforske og leke med tall og former.

- Oppeve bruk av matematiske begreper i hverdagen
- Få erfaringer og kjennskap til stor/liten, først/sist, over/under osv.
- Få leke med ulike farger, former, mønstre og størrelser gjennom kroppslig lek og aktiviteter

Løve (3 – 4 år)

Delmål: Vi skal bidra til at barna opplever glede over å utforske og leke med tall, former og farger.

- Få begynne å leke med å telle, sortere, måle, kjenne igjen ulike former gjennom blant annet spill og puslespill
- Få erfaring og kjennskap til ulike matematiske begreper gjennom leksituasjoner
- Vi lærer farger gjennom sanger og lekemateriell.
- Vi er lyttende og oppmerksomme i forhold til den matematikken barnet uttrykker gjennom lek og samtaler.

Karius & Slange (4 – 6 år)

Delmål: Vi skal bidra til at barna oppdager matematikk i hverdagen.

- Videreutvikle sin forståelse av matematiske begreper gjennom lek og morsomme aktiviteter
- Skoleforberedende aktiviteter med lek av førmatematiske begreper gjennom hverdagslige aktiviteter som å dekke bord, formingsaktiviteter, trampolineheftet i førskoleklubb osv.
- Vi leker med tall og bokstaver.

PROGRESJONSPLANER

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser (RP17).

KONTAKT OSS:

[Barnehagens åpningstider: 7.30-17.00](#)

[Kontakt barnehagen](#)

Barnehagens adresse:	St. Halvardsgate 1k, 3015 Drammen
Barnehagens telefonnummer:	319 10 725
Barnehagens e-postadresse:	anine@skaubo.no
Skaubo AS hovedkontor:	post@skaubo.no
Barnehagens hjemmeside:	www.bragernesstrandbarnehage.no

[Kontakt daglig leder](#)

Daglig leder:	Anine Eitrem
E-post:	anine@skaubo.no
Telefon jobb:	319 10 725
Mobiltelefon:	456 16 540

